Ч. 23 (11.364). Львів, пятниця 1. лютого 1929. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11–12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 49-41.
„ Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Ювилейний рік „Просвіти".

Львів, 31. січня 1929.

Товариство „Просвіта", найстарша наша національно-культурна установа, обходить у цьому році ювилей шістьдесятилітнього свого існування та праці. Весь час від 8. грудня 1928 до 8. грудня 1929 р. творить у житті „Просвіти" ювилейний рік. За нами вже майже два місяці того року. В краю, по філіях і читальнях „Просвіти" відбуваються ювилейні обходи, а попри те йде збірка ювилейного дару для „Просвіти".

Вершком цьогорічних ювилейних свят буде Освітній Конгрес у Львові, намічений на кінець вересня. З нагоди конгресу плянована також вистава. Над підготовкою та реалізацією конгресу і вистави працює окремий Ювилейний Комітет при Головному Виділі Т-ва „Просвіта". Він усталив уже й поділ праць на конгресі, а саме конгрес матиме три секції: а) позашкільного виховання; б) бібліотечно-музейну і в) мистецьку. В усіх тих секціях будуть відчитані та продискутовані відповідні реферати, що без сумніву матимуть великий вплив на дальшу працю „Просвіти".

Для відповідної підготовки та переведення цього другого з черги освітнього конгресу (перший просвітно-економічний конгрес відбувся в 1908 р.) треба вложити дуже і дуже багато праці. Самозрозуміло, що конгрес матиме маніфестаційно-репрезентаційний характер. Але попри те він буде замикати собою підсумки шістьдесятилітньої праці Товариства і рівночасно намічувати відповідно до нових обставин нові шляхи освітньої роботи. Тим самим буде він переломовим у житті „Просвіти", створить сам собою ту точку перелому в її історії. Коли так підходити до цього конгресу, то слід всьому українському громадянству звернути на нього особливу увагу та щиро ним занятися. Всі наші національні, зокремаж освітні робітники, старі, що мають за собою великий досвід і практику, та молоді, що шукають нових шляхів у національно-освітній праці, повинні піти на стрічу реалізаторам конгресу своїм досвідом, своїми поміченнями та своїми матеріялами, що відносяться до практичної праці. Головою Ювилейного Комітету є досвідчений освітній діяч д-р Брик і він напевно подбає про те, щоби такий матеріял якнайкраще використати для конгресу і тим самим для добра Товариства.

Бо не треба забувати, що шістьдесятилітня історія життя та праці „Просвіти" є рівночасно шістьдесятилітньою історією національного ренесансу західньої вітки українського народу. Так якось склалися обставини, що були часи, в яких все національне життя концентрувалося в „Просвіті", що в ній родилася ініціятива до всього, що мало якнебудь оживити кровокруження в національному організмі або поширити поле національної еманципації чи то в господарському, чи культурному, чи мистецькому, чи якому хочете напрямку. Тому „Просвіта" була дійсно матірю всіх українських установ. Ювилейний рік „Просвіти" це найкраща і найбільше відповідна нагода до того, щоби все те докладно звсувати, висвітлити та увіковічнити для всіх українських поколінь. Отже ювилейний рік „Просвіти" повинен обовязково принести нашій громаді солідну, прагматичну історію „Просвіти", що буде рівночасно й історією нашого національного відродження за останніх 60 літ.

Така історія необхідна для нас з усяких мотивів, але найбільше з національно-педагогічних. Нехай молоді довідуються з неї про зразки освітних діячів, нехай вичитують про ту велитанську, мозольну і муравлину працю представників більше ніж двох людських поколінь, які вкладали в працю для народу через „Просвіту" свою душу і які вірили все життя та вмирали з тією вірою, що головно культурно-освітньою працею для народу в усіх ділянках життя можна осягнути все, можна в наслідках зреалізувати навіть найвищі всенаціональні ідеали.

Хто колинебудь інтересувався ближче історією „Просвіти", той мусів прийти до того глибокого пересвідчення, що в Товаристві була все тяглість і безперервність праці та ідейних змагань. Ідейні завдання і змагання Т-ва, що одухотворювали його працю, ніколи не змінялися від її заснування 8. грудня 1868 р. по нинішній день. Ця риса в житті установи теж мусить бути докладно унагляднена не в чім іншім, а саме в історії „Просвіти". Те, що було і що ми осягнули при допомозі „Просвіти" за 60 літ, нехай іде в науку поколінням. Таким чином головне наше побажання в ювилейному році „Просвіти" є те, щоби в тому році появилася поважна історія „Просвіти".

Підземним ходом.

Галаслива „Червіньско-руска Организация Згода" йде на здобуття „кресів".

В останніх часах великий розголос здобула в... польській пресі анонімово-підземна „Червіньско-руска Организация Згода", яка завзято обороняла термін „рускі" як основу „польсько-руської згоди". Зявилося питання, що це за така організація, де її осідок, кого вона скупчує і кого репрезентує? Відомо було тільки, що її осідком є Краків.

На основі кретинічних ельокубрацій цеї „організації" здогадувались ми, що вона „ідеольоґічно" споріднена з „русскою аграрною партією" або є здеґенерованим епіґоном батьків „Руського Собору" з 1848 р. Рубець заслони з цього таємного твору відкрив частинно львівський „Дзєннік Людови", подаючи в нотатці „Камера обскура" звістку, що „Червіньско-руска Организация Згода" приймає зголошення членів у воєвідському секретаріяті в Кракові.

Це вже під загальним оглядом прояснювало характер тієї „організації". Та подробиці щодо „ширших" цілей і персонального складу все ще не були відомі. А „зацікавлення" до тієї „організації" зросло і в нашому громадянстві, чого доказом прислані нам листи з порадами, як братися за переведення її деконспірації. Особливо українці, заприсяжені читачі „Іл. Кур. Цодз.", виявляли великі турботи з того приводу.

Та щасливий випадок — якщо можна так висловитися — допоміг нам і без більших заходів з нашого боку вглянути в „святая святих" цеї законспірованої „організації". В першу чергу добули ми **„Statut Czerwińsko-Ruskiej Organizacji „Zgoda"**, затверджений городським староством у Кракові дня 19. грудня 1928. З нього довідуємося, що осідком тієї „організації" є Краків, але свою діяльність поширює вона на весь простір польської держави. Метою „організації" є:

1) зединення двох братніх народів русинів і поляків, що походять або заселюють червінсько-руську землю для згідної співпраці для добра спільної Вітчини — Польщі;

2) підтримування товариської і духової єдности та всестороння взаїмна піддержка членів;

3) праця над піднесенням люду червінсько-руської землі під оглядом релігійним, культурним, горожанським і господарським;

4) підтримування і плекання льокальної культури червінсько-руської землі чи то в ноші, співі, звичаях, обичаях і мові;

5) підтримування єдности і братерства русинів і поляків на всіх полях: горожанськім, культурнім, релігійнім і господарчім;

6) підтримка видавництв, що пропаґують таку єдність.

Свою мету думає осягнути згадана „організація": організуванням спільних зїздів, влаштовуванням відчитів і балачок, засновуванням читалень, уладжуванням вистав, творенням стипендійних фондів для учнів, будовою спільних польсько-руських людових домів, видаванням часописів і брошур та засновуванням відділів і місцевих секретаріятів.

Ось якою є наявна програма „Червіньско-рускої Организациі Згода". Але за параваном тієї програми криються чисто політичні цілі. Про це переконує нас оголошений покваппо польською пресою „меморіял" в справі терміну „руский" (зреферований і в нашому органі), а ще досадніше приватні листи секретаря тієї „організації" д-ра Владислава Косса до одного львовянина, які найшлися в наших руках.

В одному листі з другої половини грудня 1928 (ще перед затвердженням тієї „організації" городським староством у Кракові) д-р Вл. Косс рекомендує себе працівником на ниві польсько-руської згоди. З тією метою видає він від довшого часу раз у місяць латинкою газетку „Руска Правда" (до речі слід додати, що є це поганенький свисток, виданий латинкою говором, зближеним до лемківського. — Ред.). „Руска Правда" має досі 300 передплатників. Але колиб редакцію перенесено до Львова, то можнаб цей орґан поставити на певних ногах. **„Uważam** — пише секретар д-р Вл. Косс, — **że gdyby się udać do Rządu udzielił by pomocy finansowej"**. Але це може статися тільки тоді, коли буде створена організація" (звйонзек) **„z hasłem wieczystej przynależności Czerwonej Rusi do wspólnej Ojczyzny-Polski"**. Тому треба би привернути і закріпити назву „русин" замісць „українець", що прийде легко, бо

> **„sąsiedztwo Ukrainy działać będzie zawsze buntująco na „ukraińców" galicyjskich i poddawać im myśl oderwania od Polski"**.

Взагалі треба воскресити „братню любов" русинів і поляків та привязання до спільної вітчини. Поруч українців і старорусинів був би це третій напрям — саме напрям польсько-руської згоди, якій „голдують" і старорусини. Такий напрям був би єдиною розвязкою справи „Малопольски Всхідної", що починає розуміти й уряд. З тією метою засновується „Червіньско-руску організацию Згода". В назві „червіньский" задокументовується безумовну приналежність Червоної Руси до Польщі. Польонофільський настрій руського населення та *поміч і співділання старорусинів* подають надію позитивної розвязки „польського сходу". До тієї „організації" могли би належати русини і поляки, що визнають висовану вгорі програму. На чолі „Згоди" після її перенесення до Львова задумують її основники поставити В. Демянчука. Організація є конечна, бо без неї **„nie utrzyma się gazeta, ani Rząd nie da poparcia"**.

В другому листі з початку січня ц. р. вже сама „організація" офіціяльно звіщає адресата-львовянина про своє заснування, ще раз вертаючи до назви „червіньско-руский". Ця назва є навіть більш політична від „червоно-руський", бо є

> **„bardziej mówiąca i odrazu wskazująca program i kierunek polityczny, jest stosowniejsza i jako wyraźna i jasna wraz z programem, jaki przedstawia, rokuje jaknajlepsze widoki rozwoju"**.

Централя „організації" буде перенесена до Львова, а в Кракові залишиться тільки секретаріят. Та при зголошуванні членів у Львові треба пильно глядіти, щоби вони не розходилися з „червіньско-рускою" програмою, якої метою є „визнання польської державности *без застережень* і назавжди". Всі зголошені члени мусять стояти на становищі цеї ясної програми, бо

> „половинчаста програма, що безнастанно зиркає на Київ чи Москву, не далеко нас завела би і впала би разом з організацією, як уже багато неясних і половинчастих (програм)?

„Червіньско-руска Организация Згода", як довідуємося з цього листа, має вже й свої, „барви народове", а саме: колір синій (в горі) і червоний (внизу), **„coś jak chorągiew Lwowa"**.

При найближчих виборах думає „організація" йти разом зі старорусинами.

З другого листа д-ра Вл. Косса довідуємося, що до „організації" мається намір втягнути Мих. Яцкова й інших. Після перенесення „організації" до Львова,

> „мусітимемо видавати тижневик, *на який гроші будуть*. До редакції потрібно буде 2-3 редакторів з добрим пером. Може повелеться нам заснувати власну друкарню, а тоді *не впадемо ніколи*".

Це було би все важніше, що торкається офензивно-переворотово настроєної „Червіньско-рускої Организациі Згода". Заснована вона поляками (яких „русинами" можна вважати хіба з походження) типу **„gente Rutheni, nat. Poloni"** з дуже широкою „програмою". Є вона „національно" звуженим продовженням твердохлібівщини і даниловичівщини. Не маючи нічого спільного з українством навіть в розумінні твердохлібівщини чи даниловичівщини, одним своїм кон-

лом стерчить вона в польськости, а другим лучиться зі „старорущиною“ (порівняй „експозе“ д-ра О. Лисяка з його „червоно-руським сепаратизмом“!). Коли вже знаємо цілі, обсяг і напрямні діяльности „Червінсько-руської Організації Згода“, то можемо бути спокійні. Ніякої небезпеки вона собою не уявляє. Широка її „програма“ є нешкідливою фантасмагорією, а її творцями якісь дивакі й маньяки, відірвані від життевої дійсности.

З українського життя у Югославії.

Новий устрій і українські організації.

(Від нашого кореспондента.)

Білгород, 25. січня '929.

Новий закон, виданий першого дня істнування нового уряду, заборонив усі політичні, релігійні і племінні організації. Але всі взагалі організації примушені були знову зголосити свої статути, бо лише уряд має право судити про те, чи та або інша організація не попаде під заборону по новому законі.

Таким робом і та невеличка скількість українських організацій, яка істнувала на території Югославії підпала щодо свого істнування під знак запиту. Хоч новий закон є, властиво кажучи, розрахований виключно на організації місцевого населення, але з огляду на те, що він є дуже загальний і що в ньому не передбачені ніякі подробиці та винятки, він зачепив і українські організації. Ціла справа тепер полягає у тому, як ті референти та урядовці, до котрих попадуть у руки статути українських товариств, будуть їх трактувати. Справа стає тим більше небезпечною, що у місцевих урядах є багато росіян, котрі рахуються ріжними „спецами, а в тому числі і в українських справах, бо в офіційних югославянських колах ми ніщо інше, як лише „російські хорвати“...

Крім цього нами вище сказаного є ще одна річ, що примушує турбуватись за долю наших організацій у Югославії. Це одно місце у законі, де сказано, що коли організація на протязі місяця не одержить підтвердження свого статуту, вона вважається забороненою. Коли взяти на увагу повільність праці у таких справах навіть у нормальних умовах, переобтяженість працею урядовців у цей час та що в першу чергу, розуміється, будуть затверджені усякі місцеві товариства, то зрозумілим стане, що турбота за долю українських товариств є цілком оправданою.

Як врешті-решт ця справа вирішиться — чи на нашу користь, чи ні — це в недалекому вже часі мусить виясгитися, а тимчасом припинилася праця в „Українській Громаді“ у Білгороді, у Товаристві „Просвіта“ у Білгороді і її філіях у Загребі та Новому Саді. Не кажучи вже про ті нові організації, які незабаром мали повстати, як „Українська Громада“ в Великому Бечкереку та Смедереву.

В. Анський.

Причинки до „українізації“.

„Конфуз для української столиці“.

Дня 20. січня ц. р. приїхала до столиці Радянської України делегація артемівських робітників у числі 350 осіб, щоби познайомитись зі столицею та її життям. Делегацію витали дуже святочно. Між іншим знайомилася вона **також з** культурними досягненнями самої столиці **та** цілої Рад. України. Була вона і в Народньому Комісаріяті Освіти, де їй давали пояснення про розвиток української культури і шкільництва. Пояснення давав і сам нарком освіти Скрипник. Про те довідуємося з харківського „Комуніста“ з дня 22. січня ц. р.

Обговорюючи справи шкільництва з делегацією Скрипник мав нагоду почути від робітника Артемівщини Бевза дуже „пікантні“ дані про шкільні відносини в Артемівщині. Робітник Бевз казав, що навіть серед російських робітників тієї округи є вже бажання віддавати своїх дітей до українських шкіл. Вони виходять з того заложення, що і вони і їх діти повинні знайомитися з культурою краю, в якому доводиться їм жити і працювати. Але... (всюди є своє але...), але „українських шкіл в Донбасі **мало. Там о**станніми часами **виникли школи мішаного типу (утраквістичні!).** Як виявилося, ці мішані школи не користуються особливою любовю серед робітництва. В такій школі частину лекцій викладається українською мовою, а частину російською, при чому більшість вчителів вживає мови російської, в наслідок **чого учні вчаться не української мови, а якогось жаргону.**

А треба знати, що на Артемівщині є на основі останньої конскрипції (з кінця 1926 р.) 72 відс. українців. Не зважаючи на те українських шкіл є там стільки, що вони можуть охопити ледви 30 відс. дітей шкільного віку.

Одначе на тому не кінець. Делегація робітників не тільки принесла до Харкова розчарування щодо українського шкільництва з дому, але й збільшила те розчарування деякими новими поміченнями з ділянки українізації в самій столиці. І так оглядала вона в Харкові музей природних багацтв України. В музею приймали делегацію і давали їй усі пояснення по російськи. Яке це робить враження на робітничу делегацію? — А ось виходячи з того українського музею робітник Юрко Лембик вписав до музейної книги відвідувачів таке поміченя:

„Добре влаштовано музей. Головним чином те, що бракує в ньому всяких непотрібних прикрас. Все реально й зрозуміло, за виключенням рідної для працівників музею мови“.

Делегацію витали одного вечора в театрі „Березіль“ окремою виставою і численними промовами. Голова харківської окружної профради Соловйов витав делегацію по російськи, а йому відповіла робітниця Пряпішнікова по українськи. Від харківського робітництва витав гостей Найденов теж по російськи. Йому відповідали члени делегації шлюсар Мірошниченко і гірник Свистунов по українськи. С. Вінницький, що збирає в „Комуністі“ усі ті квітки „зукраїнізованої“ столиці Рад. України, кінчить свій опис таким огірченим викликом:

„Конфуз для української столиці! Справді конфуз!“ І ми скажемо, що конфуз. Але річ у тім, що та столиця такими явищами зовсім не „конфузиться“.

Радянська Україна.

Проти комуністичної диктатури.

З одного тільки числа „Комуніста“ (з 16. ц. м.) довідуємося, що в кількох місцевостях убито представників комуністичної влади. Так у селі Силенковому, вбито секретаря парт. осередку Сидорина, „що ввесь час активно боровся з бандитизмом та глитайством“. — У с. Чорниші забито голову К. Н. С., що викрив у сільській раді ворожі радянській владі елементи. — Знову ж у київському районі „куркулі-лісокради напали на лісничого, активного громадського працьовника т. Гойца“ і забили його, а потім його дружину і 5 дітей. У всіх тих справах ведеться строге слідство. Виновники убивства Гойця вже передані судові.

Новий спосіб добувати високоякісне угноєння. — Винахід акад. Плотнікова.

Радянські вчені винайшли новий спосіб добувати високоякісне угноєння, що значно перевищує суперфосфат. Сесія консультаційного бюра при Південхемтресті заслухала доповіди проф. Камзолкіна та інжиніра Вольфковина про винайдений ними новий спосіб добувати з бідних фосфоритів високоякісного угноєння. В роботах сесії також узяли участь представники московських наукових організацій. Референти відзначили, що внаслідок вивченого ними способу переробки фосфоритів винайдено азотнофосфорне угноєння під назвою: амафос. Амафос має до 65 відс. поживних для рослин речовин, тоді як суперфосфат має ці поживні речовини в розмірі всього тільки 16 відс. Нова метода дає можливість використати всі корисні складові частини фосфоритів. В порівнянні з европейським та американським способом добувати угноєння з фосфоритів новий спосіб не потребує витрати палива. Апаратура для добування угноєння з фосфоритів зазначеною методою дуже проста, її можна майже повнотою виготувати в СРСР. Новий спосіб переробки фосфоритів випробовано й позитивні прикмети його доведено на дослідних уставленнях Чорнорічинського заводу „Південхемтресту“. Сесія консультаційного бюра постановила звернутися до інституту угноєнь у Москві з проханням перевірити можливість добувати угноєння зазначеним способом із українських бідних фосфоритів, насамперед ізюмських родовищ.

Одночасно сесія заслухала повідомлення академика Плотнікова про його роботи в хемічній лябораторії при Українській Академії Наук. Академик Плотніков винайшов спосіб добувати хемічно-чистий алюміній із звичайного і навіть дуже забрудненого алюмінію, вживаючи рідкої електролізи при звичайній температурі.

М. ЗОЩЕНКО.

КРІЗА.

Недавно, громадяни, віз цегли по вулиці провезли. Їй-Богу!

У мене, знаєте, аж серце затремтіло з радости. Бож будуємося, громадяни. Таж цеглу хіба не даром везуть. Домик, значить, де-небудь будується. Почалось, — тьфу, тьфу, щоб не наврочити!

Літ, може, за двацять, а то й менше, у кожного громадянина, не бійсь, по цілій кімнаті буде. А якщо населення не побільшиться і, наприклад, всім викидні дозволять — то й по дві. А то й по три на рило. З лазничкою.

От і заживемо тоді, громадяни! В одній кімнаті, скажім, спати, в другій гостей приймати, а в третій ще що-небудь... Мало хіба! О, справ найдеться при такому вільному житті.

Ну, а поки-що трудненько відносно квадратного простору. Скупенько живеться з огляду на крізу.

Ось я, братчики, в Москві жив. Недавно лише звідтіля вернувся. Зазнав на собі тієї крізи.

Приїхав я, знаєте, в Москву. Ходжу з річами по вулицях. І ні сюди, ні туди. Не то що зупинитись немає де — річей покласти нікуди.

Два тижні, знаєте, промандрував вулицями з річами — обріс борідкою і річи порозгублював. Так, знаєте, впорожні й ходжу без річей. Підшукую приміщення.

Вкінці в одному домі якийсь чоловяга спускається сходами.

— За трицять червяків, — каже — можу вас влаштувати в лазничці. Помешканнячко, каже, панське... Три убіраних... Лазничка... В лазничці, каже, й живіть собі. І вода під рукою. Хочете, каже, напустите повну ванну води і талапайтеся хоч цілий день.

Я кажу:

— Я, дорогий товаришу, не риба. Я, кажу, не потребую в воді пангати. Мені би, кажу, на суші пожити. Спустіть, кажу, трохи за мокроту.

Він каже:

— Не можу, товаришу. Рад би, та не можу. Не від мене цілком залежить. Станційка комунальна. І ціна у нас на лазничку вироблена тверда.

— Ну щож — кажу — робити? Гарно. Лупіть, кажу, з мене трицять і допустіть, кажу, швидше. Три тижні, кажу, по пішоходах волочуся. Боюсь, кажу, втомитися.

Ну, гарно. Пустили. Почав жити.

А ванна, справді, панська. Всюди, куди не ступиш — марморна ванна, стовпчик і крантики. А сісти, між іншими, немає де. Хіба що на крайчик сядеш, та й то вниз валишся, якраз у марморну ванну.

Влаштував тоді за трицять червяків віко з дощок і живу.

За місяць, між іншим, оженився.

Така, знаєте, молоденька, добродушна дружина попалась. Без кімнати.

Я думав, через оту лазничку вона від мене відмовиться, і не побачу я семейного щастя і захисту, та вона нічого, не відмовляється. Тільки трошки насупилася і відповідає:

— Щож, —каже — і в лазничці живуть добрі люди. А в крайному, каже, випадку перегородити можна. Тут, каже, для прикладу, будуар, а тут їдальня...

Я кажу:

— Перегородити, громадянко, можна. Та сусіди, кажу, чортяки не дозволять. Вони то й кажуть: ніяких перерібок.

Ну, гарно. Живемо й так

Менше як за рік у нас з дружиною маленький хлопчик родиться.

Назвали ми його Володькою і живемо далі. Тут таки у ванні його купаємо — живемо:

І навіть, знаєте, досить добре складається. Хлопчик щодня купається і зовсім не простуджується.

Одна лише невигода — вечерами комунальні пожильці лізуть у лазничку митися.

На той час всією сімею доводиться в коридор переходити.

Я вже й про це пожильців просив:

— Громадяни, кажу, купайтесь у суботи. Не можнаж, кажу, щоденно купатися. Бо й колиж, кажу, жити? Ввійдіть в положення.

А їх, поганців, трицять дві особи. І всі матюкаються. І на випадок чого, пику погрожують побити.

Ну, щож робити — нічого не вдієш. Живемо й так.

За якийсь час матуся дружини моєї з провінції в лазничку прибуває. За стовпчиком влаштовується.

— Я — каже — давно мріяла внука колисати. Ви, каже, не можете мені відмовити тієї приємности.

Я кажу:

— Я й не відмовляю. Просимо, кажу, бабусю, колишіть. Пес з вами. Можете, кажу, води у ванну напустити — і талапайтеся з внуком.

А жінці кажу:

— Може, громадянко, до вас іще свояки прийдуть, так уже скажіть відразу, не марудьте

Вона каже:

— Хіба що братчик на різдвяні ферії...

Не дочекавшись братчика, я Москву покинув. Гроші сімі висилаю почтою.

Дотепер видобування хемічно-чистого алюмінію звязане було з високою температурою топлення, підвищеною витратою енергії і складним устаткуванням. Спосіб академика Плотнікова в корені змінює технольогію процесу добування алюмінію. Попередня кропітна очистка сировини з приноровленням цього способу стає зайва. Відкриття дешевого способу добувати хемічно-чистий алюміній стійкий проти всіх кислот, атмосферичного впливу і з кращою електропровідністю, відкриває великі перспективи для радянської промисловости. Сесія відзначила надзвичайну цінність робіт акад. Плотнікова і визнала за потрібне далі провадити ці роботи, а також електричне алюмінювання металів ширшим маштабом. По доповіді про будування нових хемічних заводів сесія ухвалила, щоб підчас будування суперфосфатного заводу малося на увазі, що завод перейде на виробіток збогаченого мішаного туку — амофосу.

Готовий одяг на село.

Досі на село доставляли переважно мануфактуру, а не готовий одяг, який продавано майже виключно в місті. Колегія Наркомторгу визнала за потрібне збільшити тепер продажу готового одягу на селі. З цією метою колегія звернулася до Вукоспілки, аби вона занялася цією справою. В короткому часі відбудеться ще в цій справі нарада виробничо-торговельних кругів при участи промисловости й кооперації.

На педагогічні теми.

Шкільна виставка львівської шкільної округи.

I.

В перших двох тижнях місяця січня була у Львові в будинках двох гімназій при вул. Баторого шкільна виставка — будь-що-будь замітна подія на наших землях. Для нас вона замітна з двох причин: 1) відтворила фактичний стан нашого життя в шкільництві, значить, дала доказ нашого неіснування в шкільних справах на нашій національній території; 2) задокументувала теоретично те, що виявилося фактично.

Почнемо від цього останнього. Хто уладжував цю виставку? Львівська кураторія, яка намагалася показати все, що зроблено для розвитку польської школи. Між іншим до найбільш цікавих експонатів належали діяграми загального виділу кураторії, виготовлені і самою кураторією (з деякою обережністю і повздержливістю) і окремими повітовими інспекторатами. Напр. на великій карті сітки шкіл у тернопільському повіті визначено окремими барвами школи українські, утраквістичні і польські. І ясно било в вічі, вже без ніякого сумніву, що в цілому тернопільському повіті є всього тільки **шість** українських шкіл. (В брідському повіті 11). Коло кожної карти теперішньої сітки шкіл висіла друга — карта майбутнього — запроектована сітка розбудови шкіл. І тут уже на жадній сітці запроектованих шкіл не знайдете **ані одної** української школи!

Словом надмірна отвертість і певність себе повітових інспекторатів у самохвальбі в справі ліквідації або повного винищення українських шкіл — роззброювала. Коли це поставимо в звязок із настроями польської преси і польських послів, які вже зовсім отверто висловлюються проти продовжування шкільного плебісциту, то зрозуміємо, звідки ці настрої. Шкільний плебісцит, фабрикований відповідно на повітах, зробив уже своє — українських шкіл майже нема, отже можна спинитися на тому, що є, щоб не було поворотної хвилі. А закон передбачує на майбутнє творення тільки польських або утраквістичних шкіл!

Все, що тими діяграмами теоретично змальовано на полі шкільництва, доказано й експонатами виставки.

За виїмкою експонатів стрийської семинарії „Рідної Школи" — праць учениць — ми майже не знаходили сліду українських шкіл, бо не зачислимо до експонатів фотографії канцелярії дирекції коломийської гімназії, або історії василіянської гімназії (писаної в двох мовах). Чому це так? Експонати праць учнів можуть походити тільки з таких шкіл, де молодь має змогу працювати творчо. Якіж типи шкіл сприяють найбільше праці учнів, що може проявитися на виставці? Перш усього вищі кляси вселюдніх шкіл і промислові школи, потім математично-природничі гімназії, потім гуманістичні гімназії й учительські семинарії — найменше: клясичні гімназії, в яких навчання відбувається виключно вербальним способом і в яких учні майже зовсім не мають нагоди проявити своєї творчої ляборатарійно-досвідної та робітняної праці. Ось і відповідь, чому українські школи не виявили праці своїх учнів! Всі українські державні гімназії й усі приватні мужеські гімназії „Рідної Школи" — це клясичні гімназії ще й до того старого типу з латиною від I., з грекою від IV-ої кляси, з якнайменшим узглядненням фізики, математики, природи, географії, то знов рисунків і ручних робіт — всього того, що лягає в основу творчости модерного технічного життя! Що мали післати на виставку всі мужеські українські — старі клясичні — гімназії, коли їх молодь поза виковуванням граматичних формул не має найменшого інтересу для винахідчивости вже на шкільній лавці — хоч би в царині шкільного научного знаряддя?!

Не знаю, скільки то діячів і керманичів рідношкільної нашої органiзації відвідало цю виставку! Всеж таки кожного з них, оскільки вміють вдумуватися і робити висновки з того, що бачили, повинна була між іншим і ця виставка переконати, що нашим необхідним обовязком повинно бути від найближчого шкільного року почати у всіх гімназіях „Рідної Школи" переводити переміну старого клясичного типу гімназій на гуманітарний і математично-природничий. Клясицизму досить буде для нашої західної вітки українського народу з державних гімназій!

Спитаєте, чому наші жіночі гуманістичні гімназії не відріжняються від мужеських клясичних? Боюся, чи не задержано в них способу навчання стосованого в старих клясичних гімназіях. Сам плян гуманістичних гімназій дає чимало нагоди проявляти учням (і учителям) творчу працю — одначе учитель, що йде до гуманістичної гімназії, мусить відповідно приготовлюватися до праці на основі цього пляну. На всякий спосіб не можна переносити шаблону з старо-клясичної гімназії — того пережитка нашого часу — до гуманістичної гімназії! (Уявляю собі здивовані або обурені міни на лицях наших педагогів, прихильників староклясичних гімназій!). Відповідь моя коротка: Польська нація в польській державі — державна нація! Візьме собі напевно все найкраще й найбільш пристосоване до життя! І ось вона майже всі свої гімназії староклясичні перетворила в новоклясичні, гуманістичні, математично-природничі і тільки нам — українцям — полишено у всіх наших гімназіях старий клясичний тип, як і за Австрії не дозволено нам зорганізувати ніодної реальної ані промислової державної школи.

Педагог.

По широкому світі.

В Югославії дістав санкцію короля новий карний кодекс. Малолітні злочинці до 14 літ будуть передавані опіці домашній, малолітні до 17 літ — будуть віддавані до домів поправи. Кара смерти передбачена на випадок загрози життю короля, наслідника престола і реґента, а дальше на випадок грабункового убивства з премедитацією, за злочин проти безпеки держави і т. д.

Чемберлен заявив у палаті громад, що британський уряд ратифікує пакт Кельоґа, як тільки домінії матимуть змогу зробити те саме.

З приводу 70-ліття уродин б. цісаря Вільгельма німецькі організації б. військових видали відозву, в якій заявляють, що „давні жовніри є все вірні присязі, зложеній свому цісареві".

Проф. Самійлович, керманич експедиції „Красcіна", лікар тої експедиції Средневський і летун Чуховський виїхали до Риму, щоби зложити свої зізнання перед комісією, яка провірює причини катастрофи „Італії".

В Берліні вибухла велика пожежа в паровім тартаку на „Альт-Штраляв" (східна часть міста). В часі ратункової акції завалився дах тартаку, що придушив 2 членів ратункової сторожі на смерть, а 6 поважно ранив.

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

На марґінесі польської національної політики.

Дискусія на тему національної політики в Польщі, ведена в останніх часах на сторінках польської преси, найшла деякий відгомін в заінтересованих таборах.

Реґіонально-санаційний „Дзеннік Львовскі" поминув мовчанкою реферат пос. Лехніцького і резолюції виленського зїзду „Зєдинення Праці" (демократичного відлому санаційного табору), а коли мусів повернути до тієї теми, то тільки тому, щоби заговорити про „льоґіку „Діла".

„Здавалось би, — пише львівський санаційний трубадур — що з такої промови (пос. Лехніцького! — Ред.) українці повинні бути хіба вдоволені. Але ні! „Діло" висловлює „здивування, що виленський доповідач рівнорядно трактує 300 тисяч поляків на Рад. Україні і 5 міліонів українців по польським, а 7 міліонів українців по „нашим" обчисленням у сучасній Польщі. Одночасно годиться зазначити — обурюється „Діло" — що 300 тисяч поляків на Рад. Україні користується не лише культурною, але й територіяльною автономією (сжалься Боже! — прим. ред. „Дзенніка Львовск."), коли українці в сучасній Польщі по лінії програми Ст. Ґрабського втратили у великій більшости навіть те шкільництво, яке вже істнувало".

Навівши поданий вгорі цитат з нашого органу з *пропущенням* перед словами „територіяльною автономією" прикметника „своєрідною" та пояснюючих слів „польський адміністраційний район ім. Мархлевського з польським судівництвом і власною адміністрацією", санаційний орган кінчить:

„Такими арґументами полемізується з бесідником, який якраз поборює політику Ст. Ґрабського. Дивна льоґіка".

Справді дивна льоґіка, але не в нас, тільки у хитрунів з „Дз. Львовск.". Отже панове редактори цього органу повинні зжитися з думкою, що журналістична чесність вимагає того, щоби подавати даний цитат у цілости, а не обкроювати його до свого **„widzimisię"**. Ясно також, що не можна ніколи переводити анальоґії між двома неспівмірними величинами, як 300 тисяч поляків на Рад. Україні і найменше (по обчисленням Л. Васілевського) 5 міліонів українців. Фактом є, що поляки на Рад. Україні є дуже дрібною меншістю (300 тисяч на 30 міл. населення), до тогож меншістю розпорошеною, нетериторіяльною, але де тільки є їх більші скупчення, там вони мають свої національні сільради, а навіть райони. Є це без сумніву *своєрідна* терितор. автономія, приноровлена в межах можливости до нетериторіяльної дрібної меншости. Наші опоненти можуть бути невдоволені напрямком радянської політики в автономних польських районах на Рад. Україні, але не можуть заперечити того, що польське населення в найменших скупченнях має польські захоронки, захисти, школи всіх типів, судівництво в польській мові, а навіть адміністрацію в своїх руках. Поляків на Рад. Україні є стільки, що українців на Холмщині і Підляші. А ці останні не мають ані одної школи, навіть *приватної*.

„Дзеннік Львовскі" пише, немов то ми обурюємось з приводу того, що 300 тис. поляків на Рад. Україні користується культурною і своєрідною територіяльною автономією. Ні, ми з того приводу зовсім не обурюємось. Ми обурюємось лише з того приводу, що величезному територіяльному відломові українського народу забрано навіть значну частину того скромного шкільництва, яке ми мали перед війною та обмежено до **minimum** язикові права в публичному житті.

Ми повинні бути вдоволені з промови пос. Лехніцького — кажуть львівські санатори. Мій Боже, кілько промов ми вже чули. Не про слова нам іде, а про діла! Хіба то має яке значіння, що говорив пос. Лехніцький у Вильні, коли його львівські однодумці дальше підтримують а навіть поглиблюють напрямні політики Ст. Ґрабського. Годиться зазначити, що львівські санатори (Клюб Господарчий) спротивилися допущенню української мови до нарад міської ради (прибіч-

ної) у Львові, хоч на це дозволяє навіть Lex Jrabski. Чи не дивна льоґіка?

Статтею „Пшелом-у“, вичерпуючо зреферованою у нас у ч. 16, займається й русско-уніфікаційний „Русскій Голос“ (ч. 6 з 23. ц. м.). До тієї статті орган „галицко-русских“ привязує велике значіння, бо рекомендує її не лише кожному „русскому“, але навіть кожному українцеві. Це є й вихідною точкою до широкого розгляду тієї статті „русским“ органом.

Вже на самому вступі „Русскій Голос“ виявляє в реферуванні ту саму журналістичну чесність, що й „Дзєннік Льв.“. Напр. уступ про УНДО в „Пшелом-і“ звучить:

„Правда, найбільша українська партія УНДО репрезентує сьогодня програму органічної праці, що є програмою нашої народової демократії, приноровленою до українського руху майже без віяких модифікацій. — а знаємо з наших досвідів, що така програма по своїй суті алержавна не витворювала непоборної відрази до льояльної постави супроти чужих державностей. Але в умовах нашої політичної дійсности така основа до праці не є достаточна“.

Поминаємо, що така характеристика політичного наставлення УНДО не відповідає дійсности, але що з цього робить „Русскій Голос“? Він так передає цей уступ:

„Правда, самая большая „украинская“ партія „УНДО“ в силу ея націонал-демократической программы не исключает возможности лояльнаго отношенія к польской государственности, но этого мало“.

Подавши короткий зміст тверджень і висновків „Пшелом-у“, орган наших „русских“ зазначує, що пшеломський автор заблукався в лісі „українства“, „москвофільства“ і „російськости“, втративши з очей два „подлинно реальныя теченія в русской жизни“: національне й інтернаціональне. Від побіди одного з них не лише залежить доля великого русского народу, але й політичний характер Европи. „Пшелом“ бажає обєднати галицьке населення на ґрунті польської державности, не посягаючи на його етнічні окремішности, але по суті висуває тип „gente Ruthenus, natione Polonus“. Висувати традиції старої Річипосполитої, як ідеал для будучини, значить забувати, що

„історична минувшина русско-польських взаємин є настільки трагічна для русских і поляків, що хто хотів би по совісти будувати нове, краще русско-польське співжиття, треба би в першу чергу поставити хрест на тій минувшині“.

Вплив Сходу на галицьке населення не є великий, а був би без сутнього значіння, колиб

„провідні польські кола припинили безкорисну гру в „русинство“, „українство“ і т. і. та подбали про реалізацію конституційних прав русского населення, залишивши йому можливість самому уладжувати свої внутрішні справи на ґрунті польської державности“.

В силу петлюрівщини та її розросту наші „русскі“ не вірять. Польсько-радянська війна не підсилилаб петлюрівщини, тільки

„комуністичну течію в „українстві“ і на ніщо звелаб петлюрівщину. Цеж ясне для кожного, хто не настільки сліпий, щоб не бачити, що *„українство“ рятує своє становище в народніх масах ґрою в радянофільство“*.

Після цього доносу наші „русскі“ рекламують свою приналежність до „ближайшаго польскаго сосѣда“ — стомілінової русскої нації, одної з найбільших націй сучасного світа. Вже це одно повинно стати основою польсько-русского братання.

До „зелених чертиков“, як пишуть наші „русскі“ договорився „Пшелом“. До таких-же „чертиков“ договорилися й наші „русскі“ ідеалісти“, що обєднюють в собі „москвофільство“ й „київофільство“. Вони не хотять чи не можуть погодитися з фактом, що тверда мова дійсности перейшла над ними до денного порядку. В нинішніх умовинах наші „русскі“ в дійсности навіть не можуть бути уважані непоправними Дон Кіхстами, тільки є вони знаряддям випробованої політики „divide et impera“.

Орґанізаційний рух.

Повітовий народній зїзд Копичинеччини.

Ще в грудні м. р. відбувся в Копичинцях повітовий народній зїзд, в якому взяло участь через своїх делеґатів 36 сіл повіту. Політичний реферат виголосив пос. І. Заваликут. Звіт з діяльности повітової орґанізації складав голова о. Анатоль Малиновський з Чабарівки. По дискусії над обома рефератами вибрано нову партійну управу Копичинеччини. Головою став о. А. Малиновський, його заступником д-р Василь Бабій з Копичинець, секретарем М. Солошника з Яблонова, а скарбником Вол. Шиата з Копичинець. Крім названих ввійшло до повітової управи УНДО ще шістьох членів.

В безконечній черзі...

Нова розправа проти Василя Атаманчука й Івана Вербицького перед судом присяглих.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В середу 30. січня ц. р. починається розправа в год. 9.30 рано. На салі лише кілька осіб. Щойно по перерві, в год. пів до 12, прийшло більше публики, яка й виповнила салю.

Предс. Маєр ставить ще одно питання обв. Атаманчукові: Товариші з курсу бачили у вас більшу скількість долярів. Звідки ви їх мали. Обв. Атаманчук: Цього ніколи не було.

Після того зізнає обв. Іван Вербицький.

ЗІЗНАННЯ ВЕРБИЦЬКОГО.

Обв. *Іван Вербицький* подає на вступі коротенький опис свого життя. Уродився у Львові 1902 р. і тут покінчив народню школу, опісля перейшов до ґімназії. В 1918 р. вступив до Української Гал. Армії, перебув цілу визвольну війну, а в 1920 р. перейшов з деякими недобитками УГА на Чехословаччину. Тут зложив іспит зрілости і при кінці 1925 р. вернув до Львова, де мусів щераз здавати матуру.

Свою наречену п-ну Яницьку, пізнав у 1925 р. на одній забаві у Львові. Опісля дуже часто їздив до неї до Долини.

До вини не почувається, до УВО не належав, хоч Михайло Гук дуже намовляв його вступити до УВО. Але по рішучій відмовній відповіди обвинуваченого просив його М. Гук переховати деякі листи і револьвери в себе, тому, що в нього (Гука) поліція робить часто ревізії та труси, а опісля його арештує.

На 7—10 днів перед арештуванням обв. Вербицького передав йому Гук на вул. Миколая ґазову маску і ту маску забрала поліція в хаті Вербицьких. На прохання Гука їздив обв. у вересні 1926 р. до Лодзі, де був лише один день, а не два, як закидає йому акт обвинувачення. Завданням його в Лодзі було винайти помешкання на припоручення Гука. Інших вказівок Гук тоді йому не давав.

Пізніше обв. мав їхати ще раз до Лодзі в жовтні 1926 р. і про це писав у листі до нареченої, але туди не їздив.

Обв. Атаманчука знає ще з українського війська. У війську називано обв. Атаманчука також „Довгим“ (з причини високого росту) і „Сорокою“ (тоненький голос). До обв. Атаманчука ходив досить часто по його приїзді до Львова в 1926 р., але обв. Атаманчук до нього не заходив ніколи. В жовтні 1926 р. навіть разом оба відфотографувалися в помешканні Атаманчука. В помешканні чув, як обв. Атаманчука кликали Біласом.

На питання предс. Маєра, чи обв. знав Стефанишина, відповідає: так. Заперечує, щоб він колинебудь мешкав у п-ства Вербицьких. Стефанишин лише ночував у них два-три рази, доки не знайшов собі помешкання.

КРИТИЧНИЙ ДЕНЬ.

В дні 19. жовтня 1926 р. обв. був цілий день у хаті та вчився до матури. По четвертій год. попол. вийшов на прохід і вернув між пів до шестою і з чверти на шесту і вже нікуди з дому більше не виходив. Зайшов просто до кухні і тут лишився 5—10 мінут. В кімнаті були тоді п-а Балсаровичівна, Тютьківна і сестра Оля та Стефанишин і Бадівський. На столі лежали карти до гри і флірту. До кімнати не входив зараз, бо з п-ою Тютьківною жив тоді не дуже то приязно.

Дальше предс. Маєр просить вияснити йому зміст двох карток з дня 19. жовтня 1926 до нареченої. На питання предс., чому писав одного дня аж дві картки, обв. відповідає, що майже кожного дня писав до неї два-три листи. Опісля виясняє дуже докладно зміст обох карток.

Дальше обв. рішучо заперечує, немовби признався до вбивства кур. Собінського перед Теодором Жуковом. На ту тему взагалі не говорив, бо знав від інших вязнів, що це провокатор. Тому всі його зізнання перед судом є неправдиві і є звичайними наклепами. Жуков зізнав так на обвинуваченого тому, що обв. станув в обороні одного співвязня, молодого хлопця, над яким знущався Жуков. Таксамо зізнання свідків Качора і Яйка є неправдиві.

Опісля ставили обвинуваченому питання ще радн. Згурський, прок. Лаnевський і суддя Міхалевич, на які обв. давав ясні відповіди.

ПО ПЕРЕРВІ.

По 20-мінутовій перерві ставив питання обор. д-р Старосольський. Обв. виясняє ще деякі місця зі своїх листів. Оповідає, що умовилися з нареченою писати дуже часто, навіть думати про себе взаїмно в означених годинах. Зазначує, що в їх хаті була біда, тому на тім тлі в листах до нареченої згадував, що „ходить вулицями по дощі мов мокра овечка“. Дальше виясняє деякі місця з листу брата Михайла, який писав з Перемишля до обвинуваченого. Зазначує, що в тім листі подав Михайло на прохання обв. взір листа, який обв. хотів написати до родичів нареченої, що живуть в Америці.

На тім закінчилися зізнання обох обвинувачених.

ДОКАЗОВЕ ПОСТУПОВАННЯ.

Предс. відчитав докладно донесення поліції про вбивство кур. Собінського в дні 19. жовтня 1926 р., дальше протокол із секції тіла куратора, судовий протокол льокальної візії і т. п. Опісля протоколянт відчитує листи Михайла Вербицького й Ольги Вербицької та поліційне слідство в тій справі.

На тім нинішня розправа покінчилася. Продовження її завтра.

•

Справлення похибок.

У вчорашньому числі „Діла“ зайшли деякі прикрі похибки в справозданні з судової салі: І так в зізнаннях обв. Атаманчука має бути: Обв. Атаманчук сидів тоді невинно за *Василя Атаманюка* (а не Атаманчука); дальше має бути: в 1923 р. забирають його до польського війська (а не в 1925 р.).

Засідання соймової адм. комісії.

Дня 30. січня ц. р. відбулося засідання адм. комісії сойму, яка вибрала для обговорення внесків, які вплинули, підкомісію зложену з 9 членів. До цеї підкомісії з Українського Клюбу вибрано пос. Целевича.

—o—

Пленарне засідання сойму.

В год. 4-ій пополудни зачалося пленарне засідання сойму. Роздано послам друки з бюджетом, ухваленим на бюджетовій комісії. Головний референт пос. Бирка (ББ) промовляв пару мінут, а відтак приступлено до генеральної дискусії. Перший промовляв більше як годину посол Жулавський (ППС). Промовляв дуже гостро й критикував політику уряду і проурядового бльоку, називаючи її політикою „пулковнікуф“. Між групою ББ і ППС прийшло до гострої виміни слів. Дальше промовляє тепер пос. Возніцький (Визволене). По ньому буде промовляти від Українського Клюбу пос. Паліїв. Зміст його промови подамо завтра.

—o—

Естонія годиться на предложення Літвінова.

Естонський мін. закорд. справ вручив литовському послові відповідь на литовське меморандум у справі Літвінового протоколу. Естонія стверджує, що готова з рештою інтересованих держав прилучитися до Літвінового предложення в справі негайної реалізації Кельоґового протоколу.

—o—

Троцького виселять із СРСР.

Нач. орган нім. комуністичної партії „Роте Фане“ довідується, що в найближчому часі Троцького виселять із СРСР. Могтиме вибрати собі і своїй сімї місце побуту поза кордонами СРСР.

—o—

Самовбивство команданта міліції в Москві.

У московському окр. суді застрілився командант міліції Соловйов підчас відчитування присуду, що засуджував його на 3 роки тюрми. Соловйов викрив аферу сталінівців Розенгавза та Преображенського. Завдяки впливам тих комуністів Соловйова обвинуватили в очорнюванні і хоч він мав заслуги для партії, програв процес.

—o—

Еспанія після невдалої революції.

На засіданні Нар. Зборів ген. Прімо де Рівера сказав, що хоч зліквідовано інцидент у Сюдад Реаль, то пляни змовників іще не знані. Ген. Орґаз, що обняв команду над містом Сюдад Реаль, відвідав касарні збунтованих відділів. Полки піхоти з авт розкидали летучки, в яких заявляються за урядом. Причиною військового бунту було невдоволення, викликане декретом у справі авансів у маринарці й артилерії.

—o—

Ще один претендент до престола.

З Пешавару прийшла вістка, що появився ще один претендент до афганського престола. Це провідник племени Гізей; зветься він Шеік Гасудін. Він виступив проти королівських військ в околицях Гардесу й організує військо в півд. провінції Кост.

—o—

Ювилейні свята „Просвіти".

Дня 6. XII. м. р. уладила Лаврівська філія Луцької повіт. „Просвіти" свято „Просвіти" разом зі святом української кооперації та святом книжки. Свято, попереджене Службою Божою на українській мові та панахидою за померших членів, з дуже богатою та ріжнородною програмою, відбулося в будинку місцевої 7-клясової школи, при великій участи старших і молоді. Підчас свята розіграно бібліотеку й переведено збірку на дар „Просвіти". Свято закінчено виставою „На перші гулі".

В окрузі філії Борщів — уладили ювилейні свята: чит. в Шишківцях 9. XII. м. р. з посвяченням памяткового дубового хреста на високій могилі та виставкою силами дітвори пєси „Сон Івасика"; чит. у Верхнявківцях 16. XII. м. р. при співучасти місцевої кооперативи й Луга.

В Сяніччині уладила таке свято дня 9. XII. м. р. чит. в Яжівцях; в Бережанщині, чит. в Лісниках 14. I. ц. р. і в Гиновичах 20. I. ц. р.; в Збаращині чит. в Шилах 15. XII. м. р. з академією та виставою.

Не забув за свято й Данціґ. Заходом СУС „Основа" відбувся при участи загалу місцевого українського студентства святочний концерт з нагоди 60-ліття „Просвіти".

Дивогляди.

Не ногами — то руками.

Пишуть нам: Чи хто звернув у нас увагу на одну нову пошесть моди, що прийшла з Англії через Німеччину, хоч і спізнена на рік, але таки прийшла, мов ґрипа? Це модна гра в — карти, в раммі (rommy). Вона заступила недугу танців. Наша молодь, що проголосила цього року бойкот карнавалу, не взяла цього на увагу. Найзапалкіші танцюристи заложили ноги на плечі і засіли за картяний столик. Навіть ті, що погорджували муринськими танцями, працюють тепер руками цілу ніч за столиком, немов обовязкові батьки на наших старих „праздниках", коли їх доньки гуляли. Жалоба — так жалоба! Позасідали з похнюпленими поважними мінами і — мучаться пова північ, а деякі аж до досвітку. Щоб ніхто не міг їм цвікнути в очі, що вони — бавляться. Но, і грошей ц. розкидають. Бо те, що один програє, другий виграє. Між грачами є навіть такі, до речі кажучи: заваяті соціялісти, що в грі нехтують 8-годинним днем праці. Один із них, запитаний, чому працює при картах повних 16 годин і тим зводить нанівець принцип 8-годинного робочого дня відповів після деякої надуми: Своїх 16 годин я ділю на дві „шихти", а саме на 8 годин праці і 8 годин відпочинку. Значить, вовк ситий і коза ціла.

НОВИНКИ

— **Відгомін 60-ліття „Просвіти".** З величезної скількости привітних письм у звязку з ювилеєм „Просвіти", що напливають із закордону від установ та приватних осіб, слід відмітити бодай деякі. Привітні письма прислали м. ін.: Український Сокіл, Т-во Українських Кооператорів, Українська Господарська Академія — всі в Подєбрадах, Українське Культ.-Спорт. Т-во „Буковина" в Букарешті (т-во студентів високих шкіл) і ін. З голосів закордонної української преси про ювилей „Просвіти" треба згадати редакційні статті „Америки" у Філядельфії, „Свободи" в Джерзи Сіти, Н. Дж., і статті в інших американських газетах. Крім того статтю в ч. 50. „Тризуба" й замітку в ч. 10 журналу „Slovansky Prehled" за 1928 р. — обі пера Ст. Сірополка. Ювилейні матеріяли, вислані до Т-ва „Просвіта" в Загребі (СХС), повернули у звязку з відомими подіями назад до Львова.

— **З досягнень українського спорту.** Львівська колегія суддів копаного мяча призначила на р. 1928-ий три чаші за гру „фер" для А-, Б- і Ц-клясових клюбів львівської округи. Гарну срібну чашу, з відповідним написом, здобула в клясі А „Україна", яка безконкуренційно заняла перше місце, не маючи за цілий рік ні одного карного пункту, підчас коли деякі клюби мали їх навіть по кільканадцять. Замітне, що й друга дружина „України" в клясі Б не мала ні одного карного пункту, а не здобула чаші лише тому, що мала менше стріч від своїх суперників. Чашу в клясі Б здобула „Сьвітезь", в клясі Ц — жид. клюб „Зеніт".

— **Делегат мін-ства внутрішніх справ у Львові.** До Львова приїхав з Варшави директор департаменту міністерства внутрішніх справ п. Пацьорковський. Його приїзд стоїть у звязку з недавнім зїздом воєводів у Варшаві.

— **27 стипендій.** Маґістрат міста Львова оголосив конкурс на 21 стипендій по 300 зол. річно і 6 стипендій по 400 зол. річно з фонду ім. Романа Лукевського для бідних ремісників у Львові.

— **Чинші за мешкання** в лютім будуть такі самі, як у січні.

— **Чия власність?** Поліціянт Жолиняк знайшов на Шпитальній вул. портфель, в якому було 1.200 зол., 27 долярів, 11 векслів і службові свідоцтва, виставлені на назвище Івана Пруса. Місце замешкання Пруса поліції не відоме.

— **Ріжні вістки.** В Ротердамі занедужало небезпечно 200 осіб після одного театрального бенкету; є здогади, що причиною була несвіжа бараболя. — В американськім стейті Небраска сенат принняв закон, що вчителі фризієрства мусять здавати університетський іспит, що рівняється докторатові. — Шахові клюби Льондону і Ню Йорку підготовляють міжнародній турнір між цими двома містами на віддаль. — У франц. містечку Барбентанель (біля Марсей) населення протестувало масово проти церковної влади з нагоди смерти одного „рояліста", якого священик не міг поховати, з огляду на конфлікт Ватикану з головним органом роялістів „Аксіон Францез". — Якась пані А. Копецька з Льос Анджельос подала в суд Чарлі Чапліна за те, що він занадто щедро покористувався її сценарієм до своєї фільми „Цирк".

— **Реконвалесценція англійського короля.** Англійські аристократи й міліонери на звістку, що король Джордж потрібує відпочинку над морем, засипали його тисячами листів, запрошуючи до своїх маєтків. Король за радою свого лікаря вибрав мале англійське містечко над морем, Боґнор, де мешкатиме в столітній приватній палаті, що є власністю голови одного з великих трестів. Король не виїхав до Франції або Італії лише тому, що ця подорож занадто далека й тяжка для його здоровля.

— **Міліонер у ролі мячика.** Бувша рекордистка в ситківці Сузанна Ленглен, яка недавно таємно щезла в Америці, підготовляла світові сензацію. Вона заручилася з міліонером із Каліфорнії Болдуіном, який виїхав з нею до Европи, покинувши свою жінку. Перед відчаленням корабля зібралося стільки репортерів, щоби зробити з Ленглен інтервю, що вона зі страху почала... кричати до них, щоб від неї відчепилися. Болдуін почав в обороні своєї нареченої справжній бокс з одним фотографом, при допомозі поліції. Міліонер мав безумовну рацію, бо Ленглен така бридка, що пригадувати її фотографію загалові — це значить компромітувати кандидата на її мужа.

— **Париж має нову панаму.** У Франції прийшла черга на фінансові скандали. Героєм нової небуденної афери став бувший професор університету, людина загально поважана, Леон Поліє, що довгі роки викладав економію. Коли прийшла доба інфляції, він кинув катедру і взявся за інтереси, в намірі допомогти як спеціяліст тяжким фінансовим операціям неодної французької інституції. Тепер вийшло наверх, що Поліє вже від літ веде подвійне життя, заробляючи і пускаючи грубі тисячі. Його зловживання сягають до грубих міліонів. Підозріння не падало на нього тому, що в день задержав він для рідні і для знайомих давній вигляд скромного, тихого вченого, що живе в старім помешканні, серед старих меблів і звичок. Тимчасом виявляється, що він під фірмою своїх „урядових занять" проводив ночі на гульні й опікувався кількома веселими жінками. Його приятелі досі не хотять вірити в такий великий його акторський талант і сподіваються, що слідство виправдає його бодай частинно.

— **Голод сензації.** Цими днями мали в Парижі успіх дві оригінальні ліцитації. На одній продавали авто вбийника Месторіно, що вбив свого вірителя-золотаря і вивіз його трупа за місто та поховав. Саме це авто, звичайний „Фіят" кавового коліру, було більш місяця єдиною познакою, за яким і на підставі якого поліція шукала, щоб найти вбийника. Слідство з процесом тягнулося кілька місяців і розправа мала наскрізь кримінальний посмак. І тепер те саме авто продали за третину дорожче, ніж воно варта. З неменшою цікавістю купували люди деякі предмети шантажистки Ано, що своєю „Газетою Франка" забруднила руки неодному великому дідичеві. Купували звичайні предмети: фортепян, швальну машину, шафи, і платили за них багато більше, як за нові, просто з крамниці. Не кожний може купити на ліцитації перо Наполеона, скрипку Страдіварія або лист Шекспіра — нехай-же має бодай якусь памятку по менше славних людях. Бодай таких, про яких світ писав місяць у газетах.

— **Виступ В. Тисяка.** Пригадуємо, що в четвер 31. ц. м. виступить уперше в опері „Фавст" в ролі Фавста на сцені Міського Театру наш земляк В. Юстіні-Тисяк. Партію Маргарети співатиме також уперше п-а Марія Поповичівна. В ролі Мефіста виступить відомий бас Цопот.

— **Вияснення до статті: „Якої вони співають".** В „Ділі" ч. 14. з 22-го січня 1929 р. в статті „Якої вони співають" говориться про „студентів українців варшавських високих шкіл". Не знаючи обставин, при яких відбувались описані події і не входячи в оцінку фактів, в інтересі правди подаємо таке: Недавно з Української Студ. Громади у Варшаві виступила група (біля 30-ти осіб) студентів, які зорганізувалися в Українську Академічну Громаду. Ця група не має нічого спільного з виступами студентського хору та з балями на Волині, що були зорганізовані з рамени Української Студ. Громади. З Української Акад. Громади як рядовий співак брав участь тільки один товариш, який одначе не солідаризувався з поступованням керманичів і склав з цього приводу відповідну заяву до Управи У. А. Г. — За Управу У. А. Г.: Володимир Іванович голова; С. Кірічок, заст. голови; М. Лівицький, за секретаря.

Маґістрат корол. стол. м. Львова.

У Львові, дня 29. січня 1929 р.

L. M. 16.970/29
W. II

Оголошення!

Маґістрат міста Львова пригадує інтересованим платникам, що речинець платности державного податку від недвижимостей за IV. чвертьрік 1928 р. як також від льокалів за I. чвертьрік 1929 р. припадає на протяг лютого ц. р. а речинець платности державного ґрунтового податку за I. піврік 1929 р. в часі між 15. лютим а 15. березня ц. р.

Рівночасно взиває Маґістрат інтересованих до вплачення згаданих податків як найшвидше, а в кожнім випадку перед упливом назначених речинців, як також до вплачення залеглих податків за р. 1928, а то під загрозою, стягнення залеглостей в дорозі еґзекуції разом з відсотками проволоки і еґзекуційними коштами.

1380 1—1

Комісар Ряду
в. о. Президента міста
Д-р Отто Надольскі в. р.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Мирослав Здерковський, адвокат у Перемишлянах, помер дня 30. січня ц. р. в 7-ій год. рано на удар серця в Перемишлянах у 54-ому році життя. Покійний був сином священика з Беневи. Був 10 літ суддею, найдовше в Глинянах. І хоч належав до найспосібніших суддів у краю, то кинув судейський стан тому, що не міг погодитися з тим, чого вимагала від него судова влада. А вона вимагала, щоби він не вмішувався у громадські справи та не брав в них участи. Кинувши суд став адвокатським кандидатом і як такий працював довго в канцелярії д-ра Костя Левицького. Був діяльним членом національно-демократичної партії та брав живу участь у житті інших громадських установ. Між іншим був членом Вид. Спілки „Діло". Деякий час був секретарем національно-демократичної партії (перед д-ром Бачинським).

Велика війна заскочила його на становищі адвоката в Мостиськах. В армії був в часі війни авдитором у Ґрацу. На тому становищі причинився до увільнення богатьох талєргофців. У 1918 р. був членом Української Національної Ради спершу у Львові, а потім у Тернополі та Станиславові. Був також членом одної важної місії до Києва. Працював при уряді ЗУНР від 1919 р. до 1921 в краю і на еміґрації. Вернувши з еміґрації відкрив знов адвокатську канцелярію в Мостиськах. По смерти жінки переніс у 1926 р. канцелярію до Перемишлян. Тут відновив кредитову кооперативу „Народній Дім", у якій був душею та думав у цьому році весною приступити до плянової праці над цілою політичною організацією УНДОбєднання в повіті. Покійний був одним з

найкращих наших громадян середньої генерації. Тому то й наш загал відчуває з болем його втрату. Земля йому пером.

За пластове виховання ремісничої і міщанської молоді.

(Стаття надіслана.)

Навязуючи до статті М. Х., поміщеної в „Ділі" з дня 18. п. м. під заголовком: „За опіку над ремісничою молодю", буду старатися доповнити кількома конкретними вказівками скупу і надто загальну згадку автора про піддержку пластового руху між ремісничою молодю.

Наше громадянство в переважній своїй части знає досі пластунів тільки з ріжних святочних виступів, церковних парад, тощо. Одиниці бачили і захоплювались вислідами пластової праці підчас відвидин пластового табору на Соколі коло Підлютого, а вже таки дуже нечисленні одиниці цікавляться і співчувають з самою суттю пластового виховання, яке у вислідї має дати карне, в жадобі успіху виховане молоде покоління нації.

І ця відсутність ширшого заінтересування і зрозуміння доцільности пластового руху не дозволила саме поставити як слід пластової організації між ремісничою молодю. І не поставить, якщо будемо й дальше оперувати самими закликами.

В добі боротьби за характер міст і містечок та за моральне здоровля національного організму конечністю є обхоплення в організаційне русло: і того сільського ремісничого елементу, „хлопців до науки", що вигнаний жаждою науки з українських сіл — горнеться до міста і тут по ріжних „Стшельцах", „Тов. ім. Стан. Косткі", Тов. „Скала" й інших їм подібних винародовлюється, засилюючи тим кадри „польскосці на кресах"; і того міського ремісничого елементу, що не маючи належної опіки ані відповідної для себе організації — дає у вислідї тип „львовского дзецка", сходячи на манівці морального занедбання й упадку.

І тут пласт може віддати просто неоцінені услуги!

Нам ходить про виховання карного, совісного, з виробленим світоглядом ремісника-патріота, зразкового громадянина. Хочемо доповнити освіту ремісника, виробити в нього порадність і самостійність у боротьбі за успіх в житті. Хочемо дати молодому хлопцеві належну його вікові у вільних від занять хвилях гідну й відповідну розривку і забаву. А все те приступними, випрактикованими, здобутими таки самими пластунами методами.

Піддержка пластового руху між ремісничою молодю повинна виходити в першу чергу від українців-майстрів. Майстри повинні вплинути на своїх хлопців до науки, терминаторів і челядників, щоб вони вписувались до пласту.

А там де пласту нема?

Т-во українських ремісників і промисловців „Зоря" має тепер 17 філій по містах Галичини. (Небавком, думаю, не буде й одного місточка, в якому „Зоря" не малаб своеї філії). При кожній філії належалоб організувати секції опіки над ремісничою молодю, а при них, в порозумінні і за вказівками Верховної Пластової Команди (адреса: Львів, вул. Бляхарська 11, І. п.) організувати пластові відділи.

Тут замічу, що організаційна і пластова праця між ремісничою молодю — це дуже гарне поле для праці старших пластунів, передовсім студентів університету. Ми досі не звертали належної уваги на виховання міського елементу і це було одним з наших історичних промахів, котрі на нас в рішаючих моментах болючо мстилися. Мусимо признати, що деколи „історія буває учителькою життя" і витягнути з цього відповідну науку.

В. Кархут, Л. Ч.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Четвер 31-го, г. 7.30 веч. „Фавст", опера. Виступ В. Тиска.
Пятниця 1-го, г. 7.30 веч. „Пан Дамазій".

Кооператива „Український Народній Театр ім. Тобілевича" в Станиславові.
Станиславів:
Субота 2-го „Дротар", оперетка на 3 дії Легара (премієра).
Неділя 3-го „Церковна миш", комедія на 3 дії В. Фодора (-ий раз).
Стрий, саля Нар. Дому:
Понеділок 4-го „Чар вальса", оперетка на 3 дії Стравса.
Вівторок 5-го „Ревія".
Середа 6-го „Долл", оперетка на 3 дії Г. Гірша.
Квитки раніше до набуття в „Українськім Базарі". Початок в год. 8. вечером.
Дрогобич, саля „Сокола":
Четвер 7-го „Чар вальса".
Пятниця 8-го „Ревія".
Квитки раніше до набуття в „Народній Торговлі".

Кіна.

„Аполльо": „Анна Кареніна".
„Лев": „Арена жаху".
„Оаза": „Шпигуни".
„Палас": „В кайданах".
„Фатаморгана": „Призначення".

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи" зложили ВП.: Екзекутива Ради Службовиків „Дністра" 100 зол. з нагоди 30-літнього ювилею праці Товариша як також голови Екзекутиви п. Івана Сподітакевича; Українська Літвора міста Бібрки 14·80 зол., які зібрала на своїм фестині і одноголосно ухвалила гроші ці зложити на потреби „Рідної Школи". — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1377 1—1

Подяка. Родині — бл. п. Климентини Дудрович емер. учительки в Свистільниках — за жертву 50 зол. зложених „Рідній Школі" в Рогатині, місто вінка на домовину — складає щиру подяку — **Старшина.** 1368 1—1

Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка від дня 1. лютого відчинена що-дня, крім неділь і українських свят, від год. 8-ої рано до 1-ої попол. — **Управа.**

На ювилейний „Дар Просвіті" зложили в золотих: Кооп. „Господар" Іванівці 10, Василь Ябловський Бліх 4·20, Кооп. „Єдність" Нагоранка 14·50, Читальня Просв. Васильків 10, Церков в Глудні 2, о. М. Білецький Пашовія 25, о. Іван Шевчик Болохівці 1, Теодор Маланяк Слонсько 1, інж. Великопольський Дрогобич 5, Бачинський Адам Калуш 5, Бабій Йосиф Перевоси 5, д-р Микола Пушкар Ланцут 5, о. Ониsко Василь Боршовичі 5, о. М. Шумило Стронятин 7, о. Іван Титан Янчова 6, О. Бородайко Янчин 4, Кооп. „Єдність" Сузіпці 10, Кооп. „Єдність" Вілька мазов. 5, О. Спотакевич Криве 2, Андрій і Іва Волощак Самбір 20, о. Ю. Галкевич Рошенка 5, Бердай Іван Андріїв Відники 1·50, Ісидор Кочаєвський 2, Гр. кат. церков Мшанець 5·10, о. Богодайкевич Тернопіль 1, Кооп. „Будучність" Ластівки 15, о. І. Шиш Бітля 5, о. А. Мельничук Кранаріївка 2, разом з попередними 3.85·92. — На збіркові листи зложили громади: Вибранівка 19·01, Городиславичі 69·07, Девятники 11·85, Звенигород 39·90, Седиська 30·55, Стрілки 9·90, Кудриківці 11·35, Криве 12·30, Трушевичі 11·76, Лицко 34·70, Доброміль 40·05, Болохівці 80, Святинка 14·70, Слонсько 8, Старе село 6·70, Сідець 5·35, Воля якубова 60, Вацевичі 19·70, Вовчухи 5, Добрівляни 8·60, Любінь вел. 11·50, Поповичі 15·25, Річичани 11·12, Сушиця 5·31, Тагаїв 34·30, Руда журавецька 4, Ульвівок 37·47, Ставки 11·10, Венгерка 7·35, Ришкова воля 23·12, Заболотці 5·40, Маковисько 10·75, Бобпівка 40·65, Молодич 20·10, Цеперів 2·85, Рава руська 121·65, Верхрата 9·20, Девятир 2·10, Гребенне 3·35, Камінка стара сел. 3·80, Камінка Боброїди 40·20, Вілька мазов. 6·90, Сеньківці 1·40, Мости малі 19, Любича княжі 27·15, Любича камер. 18·80, Любича кулайці 9·85, Вербиця 68·81, Карів 8·30, Корчмин 21·10, Махнів 98·75, Тарношин 3·70, Новосілки передні 12·90, Угнів 93·20, Хлівчани 42·93, Баранчиці 4·20, Бишів 6·25, Ваньовичі 3·3, Вицковичі 5, Букова 5, Городище 5, Дорожів 24·50, Городище 24·36, Топільниця 47·94, Тершів 6·90, Страшевичі 5, Ляшки муровані 7, Лужок гор. 31·40, Городовичі 45, Липовець 2, Поляни суровичні 10, Синява 7, Рядошинці 22·56, Дубрівка рус. 14·51, Добра шляхоцька 8, Вязова 17·87, Монастир 34·40, Каплинці 37·75, Криве 23·07, Медова 21·55, Ценів 30, Плотич 27·10, Біляниці 55·10, Бровари 20, Зелена 40·5, Осівці 33·90, Озеряни к/ Бучача 17·80, Порхова 7·60, Пишківці 5·32, Ріпинці 5·80, Скоморохи 18·40, Соколів 60, Бичківці 7·70, Давидківці 8·55, Колиндяни 12·60, Ромашівка 4·30, Незнанів 7·05, Добротвір 12·50, Сокіл 5, Купче 17·50, Лісько 10·95, Побужани 6·05, Чаниж 4·50, Богатківці 69·05, Боків 14·25, Вишнівчик 6·50, Мужилів 93·35, Яблонівка 6·32, Богатківці 26, Завадів 15·65, Заставче 14·20, Носів 41·85, Раковець 11, Теличе 2, Висе 201·35, Бачів 49·60, Дусанів 22·85, Вовків 6·05, Добряничі 33·04, Дунаїв 22·60, Гульків 17·10, Корелиця 7·50, Кросценко 7, Ладанці 9, Подусільна 59·60, Полютів малий 2, Свірж 43, Тучно 25·71, Чемериці 28·10, Печенія 10, Слоіта 25·90, Якторів 36·72, Куровичі 20·50, Глиняни 150, Полюхів 31, Замостє 10, Перегноїв 38·14, Неміліїв 4·93, Нивиці 70·80, Сушно 90·50, Топорів 9·85, Витків старий 29·07, Стремільче 27, Миколаїв 95·40, Олядів 51·06, Трійця 8·50, Манастирки 19·10, Куликів 31·14, Утинь 17·92, Тоболів 4·70, Опаіцко 8·12, Луна мала 38·50, Іванів гор. 75, Борки вел. 48·60, Будзанів 17·20, Ганнинська 51·96, Ілавче 35·45, Іванівка 1·8, Янів к. Терн. 27·28, Малів 6·5, Могильниця 138·70, Слобідка янів. 23·30, Слобідка струс. 39·08, Струсів 6·40, Забава 28·60, Синьків 57·48, Задни стр. 30·75, Лишич 11·60, Безрнеівці 26·58, Білишівка 23·65, Винятинці 12·10, Голгради 16·56, Городок 23·30, Зазулинці 25·30, Новосілка кост. 2·90. Разом з попередними 8.528·63.

(Продовження буде.)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВСЯКІ годинникарсько-юбілерські роботи виконує найстараннійше Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. 2481 а) 35—7

ДЯК-диригент молодий, безженний, що може провадити хор церковний і світський, глядає посади. — Андрій Мазур, Святинка, п. Дрогобич. 1355 2—2

ПРИЙМУ здібних продавців (подорожуючих) до наших бюрових на сталу платню і провізію. — Юліян Лонага Львів, вул. Сенкевича ч. 9. 1349 2—3

ГОДИННИК ВАШ буде найлучше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6 136-?

ТЕХНІЧНОГО помічника до землемірських робіт пошукується. — Зголошення до Адміністрації під „Помічник". 1375 1—2

ДЕРЖАВНИЙ деф. урядник VIII. ранги, в великім місті на Чехословаччині, не маючи змоги пізнатися з панною українкою а бажає одружитися з гарною, інтелігентною і не бідною панною — Зголошення проситься слати до Адміністрації „Діла" для „Серйозного". 1370 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори

Товариства Філії „Союза Українок" в ТЕРНОПОЛІ

відбудуться дня 15. лютого 1929 року о год. 3½ по пол. в салі Читальні „Просвіти" при вул. Міцкевича ч. 13. з отсим дневним порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Принняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
3) Звіт з діяльности Виділу.
4) Дискусія над звітом.
5) Уділення абсолюторії уступаючому Виділови.
6) Вибір нового Виділу.
7) Внески і запити.

1371 1—1 **Виділ.**

Подяка.

Подобалося Найвищому покликати до себе нашу Найдорожчу й Незабуту Матір, бл. п. Марію зі Шиманських Ратич, вдову по бл. п. Филипі, колишнім управителю школи в Лісниках к. Бережан, щоби за важкі труди, що їх понесла у своєму многостраждальному життю, дати Їй заслужену заплату. — Серед цеї важкої втрати, що так несподівано заскочила нас, великою потіхою в нашім горю було це щире спочування, якого ми зазнали від наших приятелів і знакомих. За ці докази спочування з цілого серця дякуємо всім тим, що лиш який небудь способом нам його виявили, чи то своєю ласкавою прислугою, чи то своїми словами розради — а з окрема дуже сердечно дякуємо **Чесним Громадянам села Лісник,** де бл. п. Муж Покійної, а наш незабутий Батько, був около 20 літ учителем, які на вістку про смерть нашої Дорогої Матери висказали нам письменно своє щире спочуття й пшанували память Покійниці панахидою й окремим заупокійним Богослуженням за Обоїх Небіжчиків, — складаючи при цій нагоді свою щиру жертву на воєнних інвалідів — та дали на це доказ своєї доброї памяти, вдячности й правдивої пошани для Покійної і Її бл. п. Мужа, які до війни працювали в цій громаді. — Цей щирий доказ памяти про наших Незабутних Родичів зворушує нас до глибини серця й то тим більше, що в наших, післявоєнних часах, чеснота вдячности майже незнана. Цей благородний поступок Лісницьких громадян, що свідчить про їх правдиву, моральну культуру, став каплею цілющого бальсаму для наших зранених сердець, за що в почуванню вдячности, молимо Бога, щоби заховав це село в Своїй особенній Опіці й благословив його всім добром. — Іван, парох Черча, Василь, проф. української гімназії у Рогатині, Стефан, сотрудник у Тернополі, Володимир, завід. Грабівця — сини; Ольга, функц. „Центросоюзу" в Тернополі, Осипа, зам. Цегельська в Сороці, Анна, учит. в Золочівці — доньки; о. М. Цегельський, зять; Ольга, Зофія, Анна, Стефанія — внуки. 1369 1—1

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10